

Wspomnienie pośmiertne o mgrze inż. Stanisławie Zygmuncie Staszkiewiczu

Посмертное воспоминание о магистре инж. Станиславе Зигмунте Сташкевичу

Mgr Inż. Stanisław Zygmunt Staszkiewicz — Obituary Note

Mgr inż. Stanisław Staszkiewicz urodził się 5 maja 1896 r. w Sidzinie. Jego ojciec był kierownikiem tartaku w dobrach żywieckich. Lata dzieciństwa związane były z miejscowością Ujsoły, na terenie Beskidu Żywieckiego, którego obraz towarzyszył Mu w latach tułaczki po obcych ziemiach.

Szkolę średnią odbył Kol. Staszkiewicz w Żywcu. Po jej ukończeniu został w czasie I wojny światowej powołany do armii austriacko-węgierskiej. W 1918 r. przeszedł do służby w armii polskiej; brał czynny udział w walkach o Śląsk. Pod koniec 1920 r. uzyskał urlop na studia, w 1921 r. został zdemobilizowany w stopniu kapitana.

Studia na Oddziale Lasowym Wydziału Rolniczo-Lasowego Politechniki Lwowskiej objęły lata 1920—1924. Pierwsze lata po wojnie były dla studiujących okresem trudnych warunków ekonomicznych, co zmusiło znaczny odsetek młodzieży do opuszczenia murów Uczelni. Kol. Staszkiewicz był jednym z przodujących studentów, a Jego niezwykła pracowitość i upór w pokonywaniu przeciwności służyły za wzór dla młodszych wiekiem kolegów, którzy rozpoczęli studia bezpośrednio po ukończeniu szkół średnich. Dyplom inżyniera-leśnika uzyskał w dniu 18 listopada 1924 r. jako jeden z pierwszych absolwentów nowego Wydziału.

W latach 1925—1930 Kol. Staszkiewicz był zatrudniony w Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie. Pierwszym miejscem pracy były lasy na Śląsku Cieszyńskim. Kol. Staszkiewicz kierował wykonaniem pierwszych polskich planów gospodarczych w rejonie Istebnej i Wisły, dla nadleśnictw utworzonych z lasów tzw. Komory Cieszyńskiej, przejętych przez Państwo po Fryderyku Habsburgu. W toku tych prac wykazał nieprzeciętne zdolności organizacyjne i zdobył duże doświadczenie praktyczne. Z tego okresu pochodzą opublikowane w „Sylwaniu” artykuły dotyczące katastrofalnych wiatrcłmów oraz szkód powodowanych przez krzyżodzioba w młodnikach iglastych.

W okresie od 1.I.1931 do 18.IX.1939 r. Kol. Staszkiewicz zajmował stanowisko kierownika Biura Produkcji Drewna w Dyrekcji Lasów Państwowych we Lwowie. W zakres działania Biura wchodziła kontrola stanu po-

siadania, wykonywanie planów gospodarczych dla wchodzących w skład Dyrekcji nadleśnictw oraz zagadnienia hodowli, ochrony i melioracji lasów.

Dzięki zdolnościom organizacyjnym, rzetelnej wiedzy i umiejętności kształtowania stosunków w zespole współpracowników Kol. Staszkiwicz osiągnął wysoki poziom pracy oraz zdobywał szacunek i zaufanie. Na uwydatnienie zasługują prace związane z wykupieniem lasów w Pieniach i w Tatrach, z wykonaniem planu gospodarczego dla Tatrzańskiego Parku Narodowego. Gotowy do wykończenia operat gospodarczy zaginął w latach wojny.

Kol Staszkiwicz był fachowcem nieprzeciętnej miary, był leśnikiem umiejącym wykorzystywać przesłanki teoretyczne do prawidłowego realizowania zadań praktycznych. Mimo dużego obciążenia pracą znajdował czas na pracę społeczną; od czasów studenckich był czynnie zaangażowanym członkiem Polskiego Towarzystwa Leśnego.

Na zlecenie władz zorganizował we wrześniu 1939 r. ekspozyturę Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Nadleśnictwie Nadwórna. W tragicznych dniach załamania przeszedł na Węgry, gdzie organizował wyjazd ochotników do Francji. W 1940 r. opuścił Węgry. Od października 1940 do czerwca 1948 r. pełnił czynną służbę na Środkowym Wschodzie w polskich jednostkach wojskowych pod dowództwem brytyjskim. Brał udział w walkach o Tobruk i działaniach 3 Dywizji Karpackiej, przez długi czas był szefem Budownictwa Wojskowego Polskich Sił Zbrojnych na Środkowym Wschodzie.

Zdemobilizowany w 1949 r. w stopniu majora osiedlił się w Anglii. W tym czasie odbył w celach naukowych podróże do ośrodków leśnych i parków narodowych w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i Kanadzie. Reminiscencje z tej podróży znalazły wyraz w „Sylwanie”, w publikacji z 1968 r. oraz w pośmiertnej już publikacji z 1975 r.

W 1966 r. Kol. Staszkiwicz powrócił do Kraju. W 1967 r. został członkiem Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. Równocześnie wznowił w PTL członkostwo z lat międzywojennych oraz działalność publicystyczną na łamach „Sylwana”.

W roku 30-lecia PRL, na Zjeździe Delegatów PTL w Lublinie został wyróżniony Złotą Odznaką Honorową Towarzystwa.

Kol. Staszkiwicz zmarł po krótkiej chorobie w Warszawie w dniu 6 października 1974 r.; został pochowany w grobowcu rodzinnym na cmentarzu w Żywcu. Życie nie było dla Niego łatwe. Przez wiele lat uczestniczył w dwóch wojnach światowych. Był leśnikiem o dużej wiedzy i dużych osiągnięciach praktycznych, umiał być dobrym kolegą. Był jednym z najstarszych członków PTL. Pozostawił wśród leśników dobre wspomnienie o Sobie.

Wykaz artykułów opublikowanych w „Sylwanie”:

1. Katastrofalne szkody wiatrowe i ich przyczyny w lasach Beskidu Śląskiego. „Sylwan” 1927, nr 4.
2. Krzyżodziób jako szkodnik w młodnikach jodły i świerka. „Sylwan” 1928, nr 2.
3. Lasy daglezji (*Pseudotsuga menziesii*) w północno-zachodnich stanach USA. „Sylwan” 1968, nr 7.
4. Parki narodowe w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. „Sylwan” 1975, nr 1.

F. Krzysik, L. Kulig